

TYGODNIK

PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Piątek, $\frac{18}{50}$ Maja.

Wychodzi we Wtorki i Piątki. Prenumerata przyjmuje się pod adresem: do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtlu, lub do księgarni Smirdina; w Warszawie, w drukarni Zawadzkiego i Węckiego i w Biurze informacyjnym; w Wilnie, w księgarni Zawadzkiego; nadto we wszystkich Pocztyowych w kraju urzędach.

Cena Roczna: w Rosyi, s pocztą, a w sło-
licy, z noszeniem do
mieszkań, 50 rub. as.
Półroczna, 25 r. as.
Bez pocztą, dla odbie-
rających w księgarni
Smirdina: Roczna, 45
r. as. Półroczna, 25
r. as. Dla Królestwa
Polskiego: Roczna, 55
r. Półroczna, 28 r.
ass.

Wiadomości krajowe.

Petersburg $\frac{17}{28}$ Maja.

— Przez Reskrypta CESARSKIE mianowani kawalerami orderów: S. Andrzeja Apostoła: 21 Kwietnia. Wielki Szambelan hrabia *Gołowkin*, Jenerał piechoty, Jenerał-gubernator Petersburga hrabia *Essen* i, 22 Kwietnia, Rz. Radea Tajny hrabia *Stackelberg*.

— Przez Reskrypt N. CESARZOWEJ JMCI, z dnia 21 Kwietnia, małżonka Tajnego Radcy Pani *Zofija Bibikow* mianowana Damą orderu S. Katarzyny, mniejszego Krzyża.

— Przy Reskrypcie CESARSKIM z d. 21 b. r. Wielki Ochmistrz Dworu, Prezes Kantoru Intendencji Dworu *Durnowo*, miał szczęście otrzymać brylantami ozdobione znaki orderu S. Alexandra Newskiego.

— N. CESARZ JMCI w dniu 6 b. m. raczył dać Rządzącemu Senatowi Ukaz następujący: «Ukazem s. p. CESARZA ALEXANDRA PAWŁOWICZA, z dnia 11 Grudnia 1818 roku zatwierdzonym został testament Jenerała artylerji hrabi *Arakcejew*, oddany do schowania Rządzącemu Senatowi, w zapieczętowanej kopercie. Tymże Ukazem pozwolono było testatorowi wnieść wprost do Rządzącego Senatu podobnie opieczętowaną kopertę, zawierającą imię wybranego przezeń spadkobiercy. Wszakże takowego wyboru hrabia *Arakcejew* w ciągu życia swego Senatowi nie złożył i teraz, po śmierci jego, żadnego w tym przedmiocie aktu nie znaleziono. Po odpieczętowaniu, na posiedzeniu Rządzącego Senatu, wzmiankowanej koperty dało się widzieć, iż zeszyły, w liczbie innych rozporządzeń we względzie niepodzielnego władania i dziedziczenia Najlaskawiej podarowanych mu w nagrodę za służbę dóbr *Gruzino*, postanowił co następuje: «Jeśli by życie jego ustało wprzód, nim wybierze godnego po sobie następcę, w takim razie wybór zostawuje do woli CESARZA. W tym stanie interesu, pragnąc z jednej strony zachować nierozdzielność majątku zeszcłego i ustalić dobry byt jego włościan, warunki, które były celem jego rozporządzeń, a z drugiej uwiecznić imię hrabi *Arakce-*

jew, w sposób odpowiedni nieprzerwanemu dążeniu jego do użyteczności powszechnej, uznaliśmy za najwłaściwszy środek: oddać na zawsze włość *Gruzino*, s całą do niej należącą ruchomością, w całkowite i nierozdzielne posiadanie Nowgorodzkiego korpusu kadetów, z zastrzeżeniem, iżby korpus ten używał dochodów s tego majątku, nabytego przez testatora, i jegoż wolą wyjątego s pod praw zwyczajnej successyi, na wychowanie młodzi szlacheckiego rodu, tudzież iżby przyjął imię i herb testatora. W skutek tego roskazujemy: 1) Włość *Gruzińską*, wraz s całą ruchomością, jaka do niej jest przypisana testamentem hrabi *Arakcejew* i uzupełniającemi punktami, które również zjednały zatwierdzenie CESARSKIE w d. 11 Czerw. 1821 roku, oddać temuż korpusowi na wieczne i nierozdzielne dziedzictwo, na zasadzie wzmiankowanych aktów i ze ścisłem zachowaniem wszystkich prawideł, tyjących się zarządu tym majątkiem, postanowionych przez testatora, używając dochodów na wychowanie młodzi szlachetnej która do tego korpusu, stosownie do teraz istnących prawideł, wstępować będzie. — 2) Korpus takowy ma na wieczne czasy mianować się *Nowgorodzkiem hrabi Arakcejewowa korpusem kadetów*, i wyłącznie używać familijnego tegoż hrabi herbu. — 3) Zarząd zapisanego nierozdzielnego majątku, na zasadzie ustaw, które umyślnie w tym celu przepisane i przez Jego CESARSKĄ MOŚĆ zatwierdzone będą, zlecić Gospodarczemu Komitetowi tegoż korpusu, zastrzegając przytém iż stałym jego członkiem powinien być zawsze Marszałek szlachty powiatu Nowgorodzkiego, w jakowym dobra są położone. — 4) Jeżeli w przyszłości zdarzy się, iż dla nieprzewidzianych przyczyn, ten korpus kadetów zostanie zniesionym, w takim razie nierozdzielny hrabi *Arakcejew* majątek, ma być oddany, s temiż saniami zastrzeżeniami, innemu zakładowi wychowania młodzi szlacheckiego rodu, na który przelane zostaną prawa i obowiązki dawnego korpusu, który też ma nosić nazwanie i używać herbu hrabi *Arakcejew*. — 5) Gdy hrabia *Arakcejew*, za życia jeszcze, ofiarował 300,000 rubli z warunkiem, iżby kosztem procentów od tego kapitału, w Nowgorodzkiem korpusie kadetów pobierali wychowanie niedostatni młodzi szlachta z gub. Nowgorodzkiej i Twerskiej i żeby prawo wybierania ich, po jego śmierci, przeszło na następcę, w razie zaś jeżeli ani on sam, ani jego następcy nikogo nie wybiorą, iżby prawo to służyło w rów-

nym stopniu Marszałkom gubernialnym szlachty wspomnianych gubernij: przeto prawo wyznaczania na przyszłość takowych wychowawców do kadetkiego hrabi Arakcejewy korpusu, ma służyć Marszałkom Nowgorodzkiej i Twerskiej gubernii, w równym stopniu. Następnie, dla wypełnienia w całym znaczeniu ostatniej woli hrabi Arakcejew, zatwierdzamy w zupełności tak wszelkie rozporządzenia i pieniężne zapisy w raptularzu jego ręki zawarte, chociaż te rozporządzenia nie zostały opatrzone prawnymi formami, jakoteż oddzielne słowne rozporządzenie, wyznaczające pieniężne nagrody, przed samą śmiercią przez niego obwieszczone, i pisemnym świadków zaręczeniem stwierdzone. Wzmiankowane wyznaczenia mają być włączone do prawideł, które będą dane Gospodarczemu Komitetowi do zarządu dóbr hrabi Arakcejew.

— Komitet Opieki Inwalidów, ustanowiony w dniu 18 Sierpnia 1814 r., podaje do wiadomości, że w dniu 9 b. m. otrzymał wiadomość o zaważeniu posady Majora Placu w mieście Grodnie. Wzywa przeto iżby ci z liczby zostających w spisie kandydatów Komitetu Oficerów, którzy pragną zająć takowe miejsce, przysyłałi o tém odezwy do Komitetu nie później jak w przeciągu dwóch miesięcy od wymienionego dnia 9 Maja, zamieszczenie zaś posady nastąpi stosownie do prawideł zatwierdzonych przez N. CESARZA JMCI w dniu 12 Grudnia 1829 roku.

— W Dzienniku Górniczym czytamy wiadomość, że w znanych z obfitości swojej w złoto i platynę górach Uralskich odkryte zostało nowe bogactwo, a mianowicie obfite rudy srebrne. Rudy te, świeżo znalezione w dwóch różnych miejscach na ziemi PP. spadkobierców Rady Tajnego Demidow, są jedne z najbogatszych jakie dotąd były znane, bowiem po uczynionej probie z jednej z nich, na jednym pudzie kruszcu, po wytopieniu zeń ołowiu, znaleziono w tym ostatnim przeszło 13 złotych, a z drugiej, na takiejże ilości kruszcu 6½ złotych czystego srebra.

— Piszą z Wyborga, w Finlandyi, o nadwyzcaju nie silnej burzy, która zdarzyła się w tem mieście 19 Kwietnia. Wśród ulewnego deszczu i nieustannego grzmotu piorun uderzył w basztę, od wieków zdobną tarczniczą obronny zamek, i zniszczył ten zabytek odległej starożytności. Gdy pod tą właśnie wieżą znajdowały się składy prochu, wszczęty od piorunu pożar tak przeraził mieszkańców, iż wielka ich liczba, lękając się wysadzenia na powietrze, rozbiegła się po okolicach. Szczęśliwie, połączeniem usiłowaniami władz miejscowych, zdołano zapobiedz temu wypadkowi śpiesznym ugaszeniem ognia. — Wieczorem 18 b. m. była też wielka burza s piorunami w Petersburgu, lecz nie zrzuciła szkody.

— S Petersburga Wyjechali: 12 b. m., do Wilna, Słonimski powiatowy marszałek Sekr. Koll. Pustowski; do Mohylewa, Radzca tamecznej Izby Skarbowej 9 klas. Kowalczukow.

Wiadomości zagraniczne.

Londyn 13 Maja. W izbie niższej 9 b. m. bil o ulepszeniu praw o ubogich odczytany został większością 319 głosów przeciw 20.

— Piszą z Dublinu iż dom wiejski P. Spring Rice, ostatnimi dniami zgorzał. Chociaż nie odebrano jeszcze o tém żadnej urzędowej wiadomości, nie jednak do wiary niepodobnego iż rokowanie irlandzcy zemścić się chcieli na jego majątku, za argumenta jakimi w izbie przeciw zniesieniu unii parlamentowej powstawał.

— Dyrektor jeneralny poczt, xżę Richmond, wyjechał 10 b. m. do Paryża, w celu przyprowadzenia do skutku projektowanego systematu pędniejszej komunikacji pomiędzy stolicami obu Królestw. Plany w tym przedmiocie ułożone już były w końcu zeszłego roku. Według nich, na mającej się sporządzić drodze żelaznej, cała podróż z Londynu do Shoreham niedaleko Brighton, 48 mil ang., odbywałaby się mogła we 2 godziny, za opłatą 8 szillingów; z Brighton do Dieppe, na statkach parowych, 72 mile, w 8 godzinach, za 14 szyll.; z Dieppe do Paryża, podobnież na mających się sporządzić drogach żelaznych, 100 mil, we 4 godzinach, za 12 szyll.; azaćm cała podróż z Londynu do Paryża, 220 mil, odbyćby można we 14 godzin, za 34 szyllingi. Koszta sporządzenia drogi żelaznej z Londynu do Shoreham wyrachowane są na 1,000,000 f. sterl.; z Dieppe do Paryża na 1,500,000 f. sterl. Plan ten, którego wykonanie w Anglii żadnym nie ulega trudnościom, spotka zapewne nie małe we Francyi, s powodu większej odległości z Dieppe do Paryża, i nie będzie zapewne mógł zostać przyprowadzonym do skutku bez pomocy kapitalistów angielskich.

— P. E. Walpole mianowany został rządcą cywilnym, zaś kapitan Brandroth komendantem wojskowym wyspy S. Heleny, która, jak wiadomo, przejść ma, 1 Kwietnia 1835 roku, s posiadania kompanii Wschodnio-Indyjskiej pod władzę rządu.

— Pomiędzy gruzami kościoła katedralnego w Elgin, znaleziono ostatnimi dniami trumnę, zawierającą, jak sądzą, zwłoki Króla Dunkana, ofiarę dumy Makbeta, który zabił go i przywłaszczył koronę.

— Przekonano się, za pomocą magnesu iż chińczycy od niejakiego czasu poczęli mieszać jakiś proszek żelazny z herbata, dla zwiększenia jej wagi.

— Z listu z Lizbony, z d. 28 Kwietnia, dowiadujemy się iż pułkownik Bacon, który uorganizował i dowodził całą jazdą don Pedra, wypowiedział mu służbę. Za jego przykładem usunęli się i wszyscy oficerowie cudzoziemscy, tak, iż jazda don Pedra zupełnie stała się do działania niesposobną.

— Listy z Madrytu z d. 6 b. m. zawierają szczegóły bitwy zaszłej 30 z. m. pomiędzy wojskami hiszpańskimi, zostającymi pod wodzą jenerała Rodil, a oddziałem 600 miguelistów pod Gouvea. Hiszpanie otrzymali zupełne zwycięstwo, i, jenerał Rodil założył w Gouvea swoją główną kwatere.

— Statek parowy *African*, przybyły tu z Lizbony, którą 6 b. m. opuścił, przywiózł rządowi najnowsze depesze, których treść dotąd nie jest nam wiadomą. Statek parowy *Countess of Pembroke* przywiózł tam był 4 b. m. wiadomy traktat pomiędzy czterema mocarstwami względem spraw Pułwyspu, i otrzymane teraz depesze do tego się zapewne przedmiotu ściągają.

Paryż 13 Maja. Oto są uchwalone w izbie niższej wydatki budżetu ministerstwa marynarki, z wprowadzonymi do nich oszczędzeniami:

Główny zarząd: płaca osób 705,200 fr., ze zmniejszeniem o 16,000 fr.;—koszta materyalne 183,000 fr.; ze

zmniejszeniem o 8,500 fr.; — Płaca korpusu marynarki 7,870,300 fr., ze zmniejszeniem o 227,290 fr.; — Organizacja nowych korpusów 19,969,700 fr.; — Materiały w portach 19,782,800 fr., ze zmniejszeniem o 20,000 fr.; — Materiały zewnątrz portów 1,765,000 fr.; — Roboty około artylleryi w portach 1,450,000 fr.; — Roboty około artylleryi zewnątrz portów 1,450,000 fr.; — Prace hydrauliczne i budowy cywilne 4,221,500 fr., ze zmniejszeniem o 280,000 fr.; — Płaca osób w zakładach naukowych 316,200 fr.; — Zachęcanie do nauk 413,000 fr.; — Transporta 118,000 fr.; — Ubiór i t. p. zbrodniarzy skazanych na galery 265,000 fr.; — Wydatki rozmaite 265,300 fr.; — Płaca osób w osadach 5,606,300 fr., ze zmniejszeniem o 25,100 fr.; — Wydatki materyalne zarządu w tychże 393,500 fr., ze zmniejszeniem o 1,500 fr.; — Dodatku do kosztów wewnętrznego zarządu 1,000,000 fr., ze zmniejszeniem o 3,000 fr.

9 i 10 b. m. zajęły rozprawy o budżecie ministerstwa oświecenia. Minister oświecenia złał był w jedno budżet uniwersytetów z ogólnym budżetem państwa, i chciał ażeby pobieranie dochodów uniwersyteckich należało do zwykłych urzędników wydziału skarbu Państwa. Komissya, przeciwnie, przywróciła dawny rozdział tych dwóch budżetów. Izba, dała pierwszeństwo systematowi ministra, przez wzgląd na większą jego regularność i zgodność s przyjętymi zasadami zarządu.

— Oto są wydatki tego budżetu:

Zarząd główny 645,922 fr. 68 centimów; — Wydatki ogólne 507,000 fr.; — Zarząd akademiczny i departamentowy 819,900 fr.; — Wyższe zakłady naukowe 1,939,100 fr.; — Szkoły wtórego rzędu 1,655,000 fr.; — Szkoły początkowe 4,600,000 fr.; — Zakłady naukowe i literackie 1,639,500 fr.; — Zachęcenia, wynagrodzenia, zapomogi 401,600 fr.; — Dodatku 12,000 fr.

Nakoniec izba uchwaliła własny swój budżet, wynoszący 649,000 fr., i przyjęła większością 241 przeciw 70 głosom ogół wydatków budżetu, składający sumę 1,009,008,531 fr.

12go toczyły się rozprawy względem wyznaczenia dodatkowych summ budżetu ministerstwa wojny.

P. Larabit wyrzucał rządowi, iż, idąc za przykładem rządu który go poprzedził, stara się korzystać s każdej kłęski przeciwnych mu stronnictw, dla ścieśnienia narodowych swobód.

P. Garnier Pagès, podobnie, wyrzucał rządowi chęć wywyższania się nad prawo i działania przemocą. Czasu ostatnich rządów wojsko było daleko mniej liczném, a przecięż nie tyle było rozruchów. Od dni Lipcowych przywrócone zostały w całej Francyi gwardye narodowe; dziś, rząd znowu je rozwiązuje i znosi, i chce zamienić je przez wojska regularne.

Bronił ministerstwa P. Thiers. Cheą, mówił, przypisywać ostatnie nieszczęścia powszechnemu rozjątrzeniu umysłów i nędzy klasy rzemieślniczej. Nikt wszakże z ludzi światłych nie powie iżby rząd terazniejszy nie był zdolnym do zabezpieczenia pomyślności tej klasy. Starano się tylko o wciągnięcie jej do powszechnego spisku.

Badania sądowe wykażą wkrótce na jaw iż na całej powierzchni Francyi istniał obszerne spisek, urządzony przez anarchistów i we wszystkich klassach ludności rozszerzony. Szczęściem w samymże tym spisku panował właściwy

jego podżegaczom bezrząd; wciągnionych doń ludzi s talentem miano za podejrzanych; sądzących zaś iż chwila działania jeszcze nie nadeszła okrzykiwano za zdrajców.

Następnie mowca porównywał rozruchy Lyońskie zaszłe w Lutym z ostatnimi, w Kwietniu. W pierwszej s tych epok, powodem wszystkiego złego był błąd klass rzemieślniczych, i rząd okazał się pobłażającym. Lecz w Kwietniu działała jedynie anarchia; szło o zgwałcenie świątyni sprawiedliwości, i władze jąc się musiały środków energicznych.

Mowicie o gwałtach. Lecz byłże kiedykolwiek rząd bardziej łagodny? Atakowano go zewsząd; wytrzymywał bitwy i bronił się od morderców: i, pomimo tego, nie spadło ani jednej głowy.

Zakończył P. Thiers prośbą, ażeby izba żądane dodatkowe summy uchwaliła, nie dla zwiększenia wojska, lecz dla utrzymania go tylko na dotychczasowej stopie.

13go, P. Fulchirion zbijał twierdzenia P. Garnier Pagès, jakoby rzemieślnikom Lyońskim liczne obietnice czyniono. Chciano udać za rzecz pewną, iż wszystkie ostatnie rozruchy w tém mieście były skutkiem ich nieukontentowania. Mowca, utrzymywał przeciwnie, iż nie było w nich nic przemysłowego; iż było to jedynie poruszenie polityczne, sprawione przez ludność obcą, przez zgraję ludzi na wszystkie rospasanych, rozbójników, lub wypuszczonych z galer zbrodniarzy.

P. de Lamartine przypisywał wszystkie trudności winie samegoż rządu, i dowodził potrzeby przekształcenia i zmniejszenia niektórych podatków.

Bronili postępowania rządowego: nowy minister handlu P. Duchâtel, i jenerał Jacqueminot.

Nakoniec, zmniejszywszy żadaną przez komissyą dodatkową sumę budżetu 1834 do 12,176,300 fr., przyjęto ją większością 231 przeciw 111 głosom, i nadto, większością 196 przeciw 142 głosom, uchwalono inne jeszcze prawo o wydaniu ministrowi wojny 9,769,000 fr., na potrzeby pierwszego półrocza 1835.

— Według wiadomości z Hiszpanii, Zumalacarreguy od czasu ostatnich korzyści, codziennie w siły się wzmaga i liczy już pod rozkazami swojemi niemiżej 8,000 rokoszan. Inny ich wódz, były mnich w Sant-Jago, Gorosidi, krąży w Biskai, na czele 4,000 ludzi.

— Król Jmé przesłał P. Prezesowi rady ministrów sumę 20,000 fr., na wsparcia wojskowych ranionych podczas ostatnich rozruchów w Kwietniu.

— Prócz postanowienia Królewskiego z d. 18 z. m. którem rozwiązane zostały gwardye narodowe Lyonu, Guillotiére, Croix-Rousse i Vaise, inném, z d. 27 t. m. rozwiązane nadto zostały gwardye narodowe 17 gmin tegoż departamentu.

— Postanowieniem prefekta departamentu Rhône, z d. 5 b. m., cofnięto wszystkie pozwolenia dłuższego pobytu dane bawiącym tak w samym Lyonie jak i w jego okolicach cudzoziemcom.

Bern 7 Maja. Wielka rada 6 b. m. zajmowała się sprawą emigrantów polskich i innych którzy do wyprawy Sabaudzkiej należeli. Odczytano notę sprawującego interesu Szwajcaryi w Paryżu, donoszącą: iż rząd francuski najmocniej życzy sobie ażeby emigranci ci nie zakłócili więcej spokojuści związku szwajcarskiego i nie wprawiali go w trudne położenie. Dyrektor policji wewnętrznej, w ciągu dalszych rozpraw, oznajmił, iż teraz w całym Kanto-

nie nie znajduje się więcej nad 80 emigrantów którzy we wspomnianej wyprawie uczestniczyli, a ogółem wszystkich 124.—Za podaniem na głosy 64 oświadczyło się przeciw surowym środkom mającym się przedsięwziąć w sprawie emigrantów, wniesienie zaś rządowe większością 104 głosów przyjęto. Oto jest uchwalony wyrok:

— Wielka rada rzeczypospolitej Berneńskiej, zważając iż powszechnem jest życzeniem 20½ kantonów, okazującym się z przedstawionych Vorortowi oświadczeń, iżby wszyscy emigranci którzy czynnie w wyprawie do posiadłości Sardyńskich, na początku Lutego b. r., uczestniczyli, ustąpili z ziemi szwajcarskiej; zważywszy iż, w obecnym stanie rzeczy, konieczną jest utrzymywać wszelkimi środkami spokój i dobre pomiędzy kantonami porozumienie;— postanowiła co następuje: 1) Środki przedsięwzięte w tej sprawie przez sam rząd, od czasu postanowienia 12 Marca, zostają zatwierdzone. 2) Emigranci polityczni którzy osobiście i czynnie do wyprawy o którą rzecz idzie należeli, nie będą dłużej w rzeczypospolitej cierpieni, i niezwłocznie za granicę wysłani być mają. 3) Przywiedzenie niniejszego postanowienia do skutku porucza się radzie rządowej.*

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

— Posiedzenie nadzwyczajne Akademii Francuskiej 9 b. m. zajęte zostało słuchaniem zdania sprawy komisji wyznaczonej dla ułożenia nowego słownika Akademii, s którego okazuje się iż druk tego dzieła śpiesznie postępuje. Pierwszy jego tom s połową drugiego są już w nieruchomych czcionkach ułożone, i P. Didot oznajmuje, iż oba będą gotowe w Czerwcu przyszłego 1835 roku.

— Major Poussin, były adjutant generała inżynierów Bernard, wydał dzieło naukowe nader wielkiej wagi. Jest to szczegółowy wykład wszystkich ulepszeń wewnętrznych, jakie w Stanach-Zjednoczonych Ameryki Północnej od 1824 do 1831 wprowadzono. Zawiera teorią robót inżynierskich, na wielką branych skalę, dokładne statystyczne wiadomości o tym kraju, i ściśle wyrachowania kosztów i korzyści z dróg, kanałów, i t. p., które w Ameryce do takiej dokładności doszły.

— Hrabina Bystrzonowska przesłała prezesowi Senatowi Akademii Krakowskiej pięknie dochowana mumie egypcką, którą syn jej, hrabia Ludwik, s podróży swojej naukowej do Egiptu przywiózł na upominek dla Krakowskiego uniwersytetu w którym pobierał nauki.

— Na jednem z ostatnich posiedzeń Paryskiej Akademii nauk, złożony został pierwszy spisyt, drukującego się nowego dzieła barona Humboldt, p. t. *Rozbiór Krytyczny Historii i Jeografii nowego ładu i postępów Astronomii morskiej w XV i XVI wiekach*; w wielkim arkuszu, z wielą rycinami.

— 8 b. Londyńskie biblijne towarzystwo, odbyło doroczne posiedzenie swoje, pod prezydencją lorda Berley. Z odczytanego zdania sprawy wypada, iż towarzystwo to posiada dzisiaj 5,000 instytucyj filijalnych, s których 3,400 znajduje się w W. Brytanii i Irlandyi. Wydruko-

wało bibliją w 121 rozmaitych językach i zajmuje się teraz drukowaniem jej jeszcze w 36 innych językach. Od założenia swojego w 1804 rozdało ogółem 13,000,000 biblij, a w ciągu zeszłego roku 900,00. Od tegoż 1804 r. wydatki jego wynoszą do 2 milionów f. sterl.—Zeszłoroczny dochód wyniósł 85,893 f. sterl., a za tem przewyższył dochód roku poprzedzającego o 8,400 f. sterl. Kilka znacznych summ nadesłano mu bezimiennie. Między innemi panna Anna More ofiarowała 1,000 f. sterl.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

Petersburg 17 Maja.

Z listu prywatnego z Wilna. «Wyczytawszy w Tygodniku, w roku zeszłym, wiadomość o jęczmieniu Himalajskim, pisałem zaraz do Moskiewskiego Ekonomicznego Towarzystwa, prosząc o przysłanie nasion. Jakoż korespondencya ta nie była, jak częstokroć inaczej się zdarza, płoną. Owszem, Towarzystwo, zwróciwszy mi nawet posłane na ten przedmiot pieniądze, przysłało w zeszłym miesiącu s półgarca wspomnianego jęczmienia, który, jak pisać, otrzymano w Moskwie z Nerczyńska, a przytém blisko kwatkerki dziko w gubernii Jenisejskiej rosnącej gryki. Połowę tych nasion zasiałem 21 Kwietnia, *) a drugą połowę zostawiłem na późniejszą siewbę. Wiosnę mamy na podziw piękną. Runie żytnie dawno ładniejszymi nie widzieliśmy; cieszymy się nadzieją pięknych zbiorów, i to jest właśnie przyczyną że cena zboża znacznie w Wilnie spadła.»

(A. P.)

KURS WEXLOWY I PIENIĘŻNY.

Petersburg 15 Maja.

Na Londyn	na	3 m. pens	10 $\frac{15}{27}$.
— Hamburg	—	65 d. sz. bko.	
— — — — —	—	3 m. —	9 $\frac{1}{2}$.
— Paryż	—	70 d. cent.	
— — — — —	—	3 m. —	112.
— Amsterdam	—	65 d. censów	
— — — — —	—	3 m. —	153 $\frac{1}{2}$.
Rubel złoty	3 r.	69 k.	
— srebrny	3 —	58 $\frac{1}{2}$ —	
Dukat nowy	r.	k.	

Paryż 14 Maja. 5 procent. 105. 80; — 3 procent. 79—70.

*) Spodziewamy się iż szanowny korespondent zechce też nam donieść o skutkach tej próby. Jeśliby wszyscy nasi czytelnicy z równą gorliwością korzystać chcieli z wiadomości które im zewsząd zgromadzać staramy się, gospodarstwo i przemysłowa czynność nasza niemałoby zapewne na tém zyskać mogły. (Wzd. Tyg.)